

UKA-UKA,

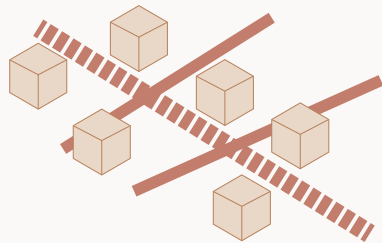
MINA PRII!

*Millal viimati märkasid, et lapsed
viskavad tänaval palli või ajavad
üksteist kulli mängides taga?*

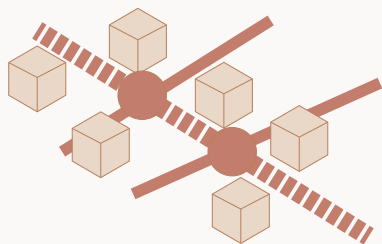
*Laps on kodu peegel.
Tänavaruum on ühiskonna peegel.*

SISUKORD

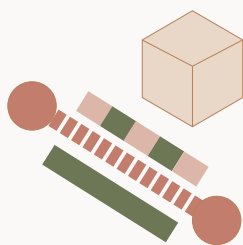
KONTSEPTSIOON	2
RUUMLINE LAHENDUS	3
LIIKLUSKORRALDUS	3
HALJASTUS	4
SÄÄSTVAD LAHENDUSED	5
KATENDID	5
VALGUSTUS	5
VÄIKEVORMID	6
AASTAAEGADE STSENAARIUMID	6
OLULISEMAD KOHAD	7
ARVULISED NÄITAJAD	7

Koidu tänav ühendab kahte Tallinna magistraali: Endla tänavat ja Pärnu maanteed. Tänavate ristumiskohas jätkub kõnnitee ühtlasel tasapinnal. Tekkivat väljakuala on võimalik ürituste toimumise ajal kohandada vastavalt vajadusele.

Tänavate ristumiskohas jätkub kõnnitee ühtlasel tasapinnal. Tekkivat väljakuala on võimalik ürituste toimumise ajal kohandada vastavalt vajadusele.

Ristmike vahelistele aladele jaotuvad erineva suurusega tegevustaskud, mis on liigendatud nii madal- kõrghaljastusega. Kitsamates lõikudes on kasutusel konteinerhaljastus.

KONTSEPTSIOON

Uka-uka, mina prii! on Koidu tänava ideekavand, mis seob kodude vahelise ala kogukonna koosviibimise paigaks. Koidu tänav on jalakäija eesõigusega rattatänav, kus on siiski tagatud hooneteni juurdepääsud ka autodele, pääste- ja teenindustranspordile. Kavandatud tänavaruum annab jalakäijale täieliku liikumisvabaduse ja tekitab autoga liiklejale kerge ebamugavustunde, justkui viibiks ta kellegi koduhoovis.

Mängulise ja vahelduva rütmiga kodutänav on koht, kus leidub avastamisrõõmu igas vanuses inimesele. Koidu tänavat läbides saab juhuslik mööduja osaks ühisest eluruumist. Kasutades hoonetevahelist tänavaruumi oma hoovina saab tänav inimeste, mitte autode omaks.

Ideekavandiga on tänavale siia-sinna puistatud kohakesi, kus saab korraks aja maha võtta ja tunda end (jälle) lapsena (nt keksuplats, hüppekivi, lauamängulaud). Tegevuskohtade lisamisega piki kõnnitee servasid aitab luua kokkupuutepunktid erinevate eagruppide vahel, mis omakorda tagavad sidusa keskkonna.

Tegevuselementide variatsioon töötatakse välja koostöös kohalike elanikega ning need võivad olla oma loomult nii ajutised kui ka statsionaarsed. Koidu tänav on koht, kus elanikud on uhked oma kodukoha üle, löövad aktiivselt kaasa kohaloomes spontaansete ruumiliste sekkumiste näol ning tahavad veeta rohkem aega tänavaruumis.

Üks legendaarsemaid kogukonnaalgatusi on Uue Maailma Festival, mille südameks võiks saada Koidu tänava ja Videviku tänava ristumiskoht. Väljak toimib tänava keskpunktina, mis on ruumiliselt dünaamiline: ajuti muutub see galeriiks, siis kohvikuks, turuplatsiks või festivaliväljakuks.

RUUMILINE LAHENDUS

Ideekavandi lahendus on paindlik: vastavalt aastaegade ja olukordade vaheldumisele muutub ka tänaval toimuv. Kavandi loomisel on lähtutud lihtsusest, kus aktsenti lisavad erinevad tekstuurid katendites ja materjalides.

LIIKLUSKORRALDUS

Aktiivsete liikumisviiside osakaalu linnaliikluses on võimalik suurendada eelkõige uute mugavate ühenduste loomise ja universaalse disaini kasutamisega. Kõndimine ja rattasõit peaksid autoga liiklemise kõrval näima lihtsamad ja mugavamad.

Liikluslahendus lähtub Tallinna 2035 Arengustrateegias kirjeldatud tänavatüübist „kohalik tänav”, kus kehtib jagatud liiklusruum ja vaba tänavaületus. Kiirusepiirangu (kuni 30 km/h) osas on tehtud ideekavandis ettepanek kehtestada piirkiiruseks 20 km/h. Niiviisi kaotab tänav oma potentsiaali olla läbisõidu alternatiiv Tehnika tänavale. Ideekavandi lahenduses on kahe-suunaline liiklus, mille puhul on tagatud juurdepääsud kõigi hooneteni, arvestatud on ka suuregabariidiliste sõidukitega (pääste- ja teenindusautod).

Sõiduteel jagavad ruumi jalgrattur ja autojuht jalgratturi eesõiguse põhimõttel. Sõidutee ületamisel on alati eelis jalakäijal. Jalakäija jaoks on Koidu tänav katkematu, ohukohad on välja toodud erineva sillutusmustriga.

Ristmikualad on tõstetud, et rõhutada jalakäijate eesõigust. Pöörderaadiused on väikesed, et tagada ratta- ja autojuhtide tähelepanelikkus ja ettevaatlikkus neid ületades.

Tänava äärde on kavandatud autoparkimiskohad pikiparkimisena, mida saavad kasutada kohalikud elanikud ning nende külalised. Kooli lähedusse on ette nähtud ka alad lühiajaliseks peatumiseks. Jalgrataste parkimiseks on ette nähtud suuremad alad koos varikatustega äride ja teenuseid pakkuvate hoonete lähedusse. Terve tänava pikkuses on kavandatud ca 100 m sammuga hoonete vahetusse lähedusse ka väiksemad (1-4 kohalised) rattakinnituspunktid. Jalgrataste kinnituskohtade puhul peab arvestama ka kastirataste ruumivajadust.

Eraldi probleemkohana välja toodud kooliesisel alal on autoliiklus võimaliku miinimumini viidud. Läbi kooliesise väljaku on tagatud läbipääs ning kooli lähistele on ette nähtud ajutised parkimiskohad, kui laste autoga kooli toomine on vältimatu.

Ideekavandi liikluskorraldusliku lahenduse peaeesmärk on suunata inimesi rohkem kasutama jalgsi- ja jalgrattal liikumise võimalusi.

Lahendus vastab ka Tallinna jätkusuutliku linnaliikuvuse kavale - tasakaalus ja säästlik liikuvus on hea linna vereringe, mis töötab kooskõlas kvaliteetse, kasutatava ja inimhõõtmelise linnaruumiga.

HALJASTUS

Tänavaruumi tuuakse juurde rohkesti haljastust olemasoleva laia asfaltkatte arvelt. Välja pakutud lahenduses on kogu tänav haljastatud. Kitsamates oludes aitab haljasala katkemiskohti täita konteinerhaljastus.

Suuremad haljasalad on tänava erinevates otstes – Suur-Ameerika poolne haljak ja Koidu park. Mõlemad haljasalad korrastatakse ja neisse lisatakse täiendavat haljastust. Kahe roheala vaheline tänavalõik ühendab kaks ala ja moodustab rohekoridori.

Endla tänava ja Suur-Ameerika tänava ristumiskohta on kavandatud allee, mis markeerib Koidu tänava jätkumist Tehnika tänava suunal ning seob tänava erinevad lõigud mõtteliselt kokku.

Loodusliku elurikkuse tõstmiseks on kasutatud mitmerindelise haljastust: lisaks puudele ka madalamaid ja kõrgemaid põõsaid ning niidukooslusi, mis loovad uusi elupaikasid lindudele ja putukatele. Kui puud ja põõsad pakuvad varju, siis niidutaimed lisavad keskkonda ka lõbusaid värve.

Liikide valikul on lähtutud mitmekülgisusest (erinevad kasvu- ja lehekujud, tekstuurid ja värvid) ning kasvukohatüübist (tänavalõuna- ja põhjapoolne osa). Vihmapienardesse on ette nähtud niiskuslembesed taimeliigid, mis taluvad ka ajutist üleujutamist. Taimede liigiline koosseis ei ole lõplik ning täpsustatakse töö edasistes etappides.

PUUD

Harilik pärn (*tilia cordata*) – õitsev ja varju pakkuv puuliik, talub hästi linnatingimusi

Harilik mänd (*pinus sylvestris*) – harva tänavahaljastuses kasutatav, aga vastupidav ja atraktiivne puu vaatamata aastaajale

Harilik pihlakas (*sorbus aucuparia*) – kevadel valgete õitega ja sügisel ilusate punaste marjadega puu meelitab putukaid ja lindusid

PÕÕSAD

Harilik sirel (*syringa vulgaris*) – suured õied tekitavad kevadel palju elevust ja annavad lootust tulevaks suveks, õied on kutsuvad ka tolmeldajatele

Harilik lodjapuu (*viburnum opulus*) – ilusad valged õied suvel asenduvad värviliste lehtede ja punaste marjadega sügisel. Meelitab lindusid ja putukaid

Mage sõstar (*ribes alpinum*) – madalakasvuline, sobib hästi linnatingimustesse, õitseb kevadeti, marjad meelitavad linde.

ROHTTAIMED

Eelistatud on mitmekülgsed kooslused, mis moodustavad kirju vaiba, kus taimede õitsemisaegu järgides on silmailu tagatud kogu hooaja vältel. Vihmapeenardesse ja niiskematesse kohtadesse sobivad angervaks, harilik kukesaba, harilik käokann, ojamõõl jms. Kuivematel ja lagedamatel aladel on võimalik kasutada kohalikke niidukooslusi taastootvaid seemnesegusid, näiteks tõrvalill, arujumikas, aasristik, metsporgand, ussikeel, harilik kuldkann, harilik äiatar, põldmagun, rukkilill.

SÄÄSTVAD LAHENDUSED

Tänavasademevee ärajuhtimise välja töötamisel on eelistatud looduslähedased lahendused. Tee vertikaali lahendusega valgub sademevesi haljasaladele ning imub pinnasesse. Tänavasadalades, kuhu vesi loomulikult teel rohkemas koguses valgub, on viibesüsteemiks ette nähtud vihmapeenrad.

KATENDID

Katendite valikul on lähtutud soojadest toonidest, jalakäijate alal on kasutatud ühte värvi ja tüüpi sillutiskivi. Tegevustaskude, väljakualade ja autojuurdepääsude markeerimiseks ning kõnniteede ääristamiseks laotakse katendisse erinevaid mustreid.

Sõidutee on kaetud toonitud asfaldiga, mida ääristavad kivisillutisest eraldusribad. Sillutisest teekatteservad, tõstetud ristmikud ja vähendatud pöörderaadiused pärsivad kiiret läbisõitu.

Kõnniteed ja väljakualad on sillutatud punakaspruuni kiviga (toon võib õrnalt varieeruda). Sirgetel kõnniteelõikudel on kalasaba mustri (kõnnitee -1) laotud sillutis. Kõnnitee serva ääristab ühe- või kaherealine sirgelt laotud riba ja madal äärekivi.

Rõhutatakse funktsioonide vaheldumist muutub sillutise muster väljakualadel ja tegevustaskute asukohtades ruutkalasabaks (kõnnitee-2). Autode juurdepääsude tähistamiseks kasutatakse vaheldumisi ladumist (kõnnitee-3). Kui ehitustööde käigus tuleb välja ajalooline munakivikatend, siis kasutatakse seda tänavaservade ja hoonete vundamentide ääristamiseks.

VALGUSTUS

Tänavavalgustuspostide valik peab olema kooskõlas tänavas üldilmelega: minimalistliku disainiga, tumedat tooni. Projekteerimisel peab veenduma, et ei tekiks üldist valgusreostust ning tagama, et tänavavalgustuse kuma ei segaks elanikke.

Sõidutee, ristmikud ja kooliesine ala on valgustatud tugevamalt, teistes lõikudes on tänavavalgustus reguleeritav hämardamise teel.

Autoparkimiskohtade vahetus läheduses paiknevad tänavavalgustuspostid on ette nähtud elektriauto laadimisvalmidusega, vt näiteks <https://ubitricity.com/en/charging-solutions/ac-lamppost/>.

Kõnniteede valgustamiseks lisatakse haljasalade perimeetrile madalamad valgustid. Sealjuures peab tagama head valgustingimused ka hoonete ette kavandatud jalgrattaparkimiskohtadele.

Pargialadele rajatakse kettvalgustus, mis tekitab koduhoovi miljö. Valgustuse paigaldamiseks tuleb paigutada valgustatavale alale kinnituspostid.

Olemasolevad malmist valgustimastid korrastatakse ja koondatakse rühmadena Koidu ja Virmalise tänava vahelise väljaku äärde, et rõhutada ajaloolise seltsimaja ja Koidu tänava keskpunkti asukohta.

VÄIKEVORMID

Tänavamööblis domineerib tumedat tooni puit, mis muu taustal liigselt esile ei tõuse. Pinkide ja prügikastide kujundus täpsustatakse projekteerimise järgmistes etappides. Pinkide puhul tuleb projekteerida selja- ja käetoed, et tagada nende kasutusmugavus kõigile eagruppidele.

Piki tänavat jaotatud tegevustaskute eesmärk on pakkuda avastamisrõõmu iga paarisaja meetri tagant, et kirgastada tänava läbimise kogemust. Sellel põhimõttel jagunevad ka kogunemispunktid terve tänava peale ning tekib tihe ja elav tänavaruum.

Elementide valiku piirajaks on vaid kujutlusvõime: välilauamängulaud, hüppamispunkt, keksuplats, hariv infotahvel, interaktiivne (rääkiv) põõsas jms.

Tegevuskohtade paigutamisel ning elementide valikul arvestatakse kohalike elanike soovidega ning elementide täpsed asukohad selgitatakse välja koostöös kohaliku kogukonnaga.

Väikelastele on ette nähtud tänava mõlemas otsas (Suur-Ameerika tänava piirkond ja Vana-Lõuna tänava piirkond) aiaga piiratud mänguala. Suuremad lapsed leiavad tegevust lisaks tegevustaskutele ka Vana-Lõuna tänava piirkonna mänguväljakul ja kogukonnohoovi rajatavas kolahoovis.

Pärnu maantee poolses lõigus asuvad olemasolevad valgustipostid taaskasutatakse nende eksponeerimise eesmärgil Koidu ja Virmalise tänava väljakul.

AASTAEGADE STSENAARIUMID

Suvel on tänav täitunud meluga, toimuvad erinevad festivalid ja kogukonnaüritused. Tänaväärsed ärid on laienenud tänavaruumi, kohvikulauad täidavad väljakualasid.

Sügisel muutub tänava iseloom eelkõige koolilaste igapäevase liikumise poolest. Kõige aktiivsemaks osaks muutub Koidu pargi piirkond, kus laste käsutuses on uus terviklik territoorium, kus võiks läbi viia ka mõningaid koolitunde.

Talvel tänavakeskkond rahuneb, kuid välja pakutud funktsioonid säilivad. Tegevustaskutes on jätkuvalt võimalik aega veeta, neid saab kohandada talviste rõõmude nautimiseks, näiteks lumememmede ehitamise võistluse korraldamiseks. Lumi on võimalik kokku lükata tänavat ääristavatele haljasaladele.

Kevade saabumisega ärkab ka tänavamelu, haljasaladel tähtsavad esimesed rohttaimed ning lõhnavate õitega põõsad loovad tänavakeskkonda romantilise ja ootusäreva meeleolu. Siin-seal naudib mõni pargiküllastaja esimesi soojendavaid päikesekiiri.

OLULISEMAD KOHAD

TALLINNA HUMANITAARGÜMNASIUMI ESINE ALA

Kooli eesaed moodustab koos Koidu pargi kirdeosaga ühtse terviku. Kooli aeda on kavandatud lisaks suurematele tegevustaskutele ka ühispeenrad, kus õpilased saavad katsetada erinevate taimede kasvatamist.

VIDEVIKU JA KOIDU TÄNAVA RISTUMISKOHT

Koidu ja Videviku tänav ristumispaigas asuvat keskväljakut raamistavad olemasolevad ajaloolised valgustipostid. Paindlikkuse tagamiseks on väljakule kavandatud liigutatav linnamööbel. Koidu tn 80 hoovis asub kogukonnaaed, millele lisandub uus funktsioon – *kolahoov* – mis võimaldab igas vanuses elanikul lüüa käed külge ehitamis- ja meisterdamiskunstis.

SUUR-AMEERIKA TÄNAVA PIIRKOND

Koidu tn 47 // Suur-Ameerika tn 49 kinnistule on kavandatud uushoonestus, mis suhtleb tänavatasapinnal linnaruumiga: hoone fassaad Endla tänav ja pargiala vahel on klaasist, mis loob visuaalse värava Koidu tänavale.

VANA-LÕUNA TÄNAVA PIIRKOND

Pärnu maantee viadukt raamistab Koidu tänav algust Vana-Lõuna tänav poolt. Aktsentvalgustuse ja konteinerhaljastusega lai kõnnitee on aken, mis loob õdusa meeleolu ning kutsub Koidu tänavat avastama. Koidu tn 101 // Planeedi tn 5 hoone kohvik avaneb tänavale ning moodustab ristmikualaga hubase väljaku, mis sulandub üheks Pärnu maantee poolse pargi- ja rekreatsioonialaga.

ARVULISED NÄITAJAD

Kõnnitee pind (23 620 m²) on võrreldes olemasolevaga (10 341 m²) suurenenud ca 2,5 korda.

Haljasalade pindala (7000 m²) on võrreldes olemasolevaga (16 445 m²) suurenenud ca 2,5 korda.

Tänavahaljastusse lisatakse 117 puud ja 272 põõsast.

Jalgratastele on esialgu kavandatud ca 400 parkimiskohta.

Autodele on kavandatud 56 parkimiskohta.

Alalisi istumiskohti on esialgu kavandatud ca 600 ja ajutisi istumiskohti ca 100.